

אנשים ובתים

מטולה מושבה קטנה. ארבעים משפחות איכרים ומשפחות אחדות של בעלי מקצועות ובה בתי האיכרים, בית הכנסת, בתים של פקידות יק"א. בתי הפקידות היו "בית שתי הקומות" - אותו בית שגרנו בו גם אנחנו שנים מספר, שהיה בית שני מהכニסה הראשית למושבה, מצד ימין. קומתו הראשונה קימורים וקשתות, ומדרגות תלולות, כמו סולם, הובילו לקומתו השנייה. ארבע דירות היו בבית זה, וגרו בהן בעלי תפקידים במושבה.

משהתרבו אורחים במטולה והורגש צורך במקום לינה, הפך בית זה לבית מלון. את המלון ניהלה משפחת חיימוביץ - זוג נחמד בלי ילדים, שלפניהם בן ה-10 משק במושבה. בית שני היה בית מראחות שאליו עברנו כאשר קיבלנו משק במטולה.

בחצר הבית היה בניין גדול ארוך שנבנה ליישוש טבק. אבא גידר חלקה מאחוריו הבית ונטענו בה עצי פרי - תפוחים ואגסים.⁵

בית פקידות נוסף משמש היום את המועצה המקומית של מטולה.

גם בניין האבן הבודד שניצב בכניסה למושבה על המדרון הפונה לכפר אקל וכפר גלדי, היה שייך לפקידות. הבניין כלל שני חדרים ובאחד בן החדרים גר הנפח של מטולה, נפתלי פרוטופוביץ עם משפחתו. הנפחיה עם זמפהו הנדול הייתה במבנה ארעי חזוק מצורף לבניין האבן. החדר השני נמסר למגורים לאנשים שונים.

במרכז המושבה ניצב בניין בית הכנסת. בהיות רוב האיכרים דתיים היוה בית הכנסת את מרכז החיים הציבוריים.

ליד בית הכנסת הייתה מעין סימטה ובה דירות. חדרים אחדים, בעצם, בהם גרו אנשים בעלי מקצועות שונים. אחדים מביניהם זכו לוי. גר שם סלים ריט שעיה פחה וגם ספר. אלו הילדים היינו אוספים קופסאות מסרדיים, מתיכים ומוכרים לו את העופרת. היינו גם מכינים בעצמינו סביבונים מעופרת זו, יוצקים עופרת מותכת לתוכה תבנית עשויה עץ עם האותיות נ.ג.ה.פ. ומוציאים מהתבנית סביבון תוצרת עצמית.

היה שעיה-יוסל. את תפקידו איני זכר. היה לו כינוי "קווק-לפל" - כף בחישה. הוא ידע תמיד הכל, מה נעשה אצל כל אחד, וממקום הכינוי.

בעל מקצוע נוסף היה אברהם זמירלי. שמו בא לו מעיר מוצאו - איזמיר. זמירלי היה בניין במקצועו, ואילו יהושע כורדי, שמו מוצאו מקורדיםיסטאן עסק במסחר. היה לבוש כאפיה ועגאל כדרך הערבים. דיבר עברית בkowski. יהושע כורדי היה קונה תרגולות בכפרי הערביים ומוכר אותן במושבה. היה הולך